

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Katedra sociologie

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno autora	Pavλίna Martincová
Název práce	Současná situace vzdělávání žáků cizinců na základních školách v okrese Děčín
Studijní obor	Sociologie obecná a empirická
Vedoucí práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	RNDr. Mgr. Lucie Vítková, Ph.D. Katedra sociologie FF UHK
Oponent práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	PhDr. Miroslav Joukl, Ph.D. Katedra sociologie FF UHK
Rok obhajoby	2018

Hodnocení cíle/ů práce

(charakteristika cíle, způsob jeho stanovení, užitečnost cíle, slovně)

Autorka se zaměřila na problematiku vzdělávání žáků-cizinců na základních školách v okrese Děčín. Hlavní cíle výzkumu formuluje na straně 38. Jednak zjišťuje počty žáků-cizinců na jednotlivých školách a jejich státní občanství, dále to, k jaké dochází spolupráci s pedagogicko-psychologickými poradnami a k uplatnění podpůrných opatření a jak sami pedagogové hodnotí a řeší inkluzi žáků-cizinců ve vzdělávání. Problém je stanoven řešitelným způsobem a jedná se o jedno z aktuálních témat nejenom v oblasti pedagogického výzkumu.

Hodnocení obsahové stránky práce

<i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Přiměřená odborná terminologie práce</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Vhodně zvolená metodologie</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Práce s výzkumnými otázkami</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Adekvátní průběh analýzy dat</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Splnění deklarovaného cíle/cílů práce</i>	ano	s výhradami	ne

Hodnocení formálních kritérií práce

<i>Stylistická úroveň práce</i>	dobrá	s výhradami	špatná
<i>Pravopis a gramatika</i>	dobré	s výhradami	špatné
<i>Vhodná grafická úprava stránkování a textu</i>	dobrá	s výhradami	špatná
<i>Zpracování tabulek, obrázků, příloh</i>	dobré	s výhradami	špatné

Zásadní připomínky k obsahové úrovni práce

Autorka podrobně seznamuje se situací spojenou s inkluzí žáků-cizinců ve vzdělávání. Vychází z relevantních zdrojů, přesto bych očekával jednak podrobnější analýzu realizovaných výzkumů (viz např. strana 47) na dané téma a jednak analýzu stávajících dokumentů, které se na dané téma zpracovávají v rámci okresu Děčín nebo na školách.

V dotazníku jsou formulované otázky, které se týkají jak žáků, tak jejich rodičů, ale při v případě několika žáků-cizinců ve škole není patrné, zda odpovědi jsou voleny jako převažující pro více případů.

Zjištěné poznatky z dotazníkového šetření skýtaly příležitost výběrově realizovat rozhovory s pedagogy, tím nejenom ověřit získané odpovědi, ale také hlouběji zjistit odlišnosti či shody v hodnocení i způsobech řešení inkluze žáků-cizinců na základních školách. Stejně tak bylo možné získat bližší informace nejenom od pracovníků pedagogicko-psychologické poradny, ale také neziskové organizace META. Nebylo to však záměrem zvoleného postupu.

V Reflexi autorka píše o „podstatě“ práce: „pochopit individualitu žáka s odlišným jazykem (OMJ)“ – ale to nebylo předmětem zkoumání.

Zásadní připomínky k formální úrovni práce

V práci se objevují sporadicky duplicity textu, rozhodně je zapotřebí, aby autorka odlišila psaní procent v případě X% a X %, občas se vyskytuje chybná interpunkce nebo slovní obraty neadekvátní odbornému stylu. V příloze jsou zahrnuty materiály, které v textu práce autorka neanalyzuje. Dotazník odevzdalo 76 respondentů a pouze procentuální vyjádření zpracovaných odpovědí není zcela relevantní. Tabulka č. 5 nepodává podíl žáků-cizinců, ale jejich počty. Druhá věta v Reflexi je dvouznačná (kdo se s jakým přístupem na škole setkává a s kým se jakým způsobem spolupracuje).

Otázky k obhajobě práce

Které okolnosti v případě vzdělávání žáků-cizinců na základních školách přispívají k inkluzi, anebo k ní nepřispívají, popř. jí brání?

Jaké poznatky z empirického výzkumu jsou podle autorky zvláště důležité a jaká by autorka na základě dosažených poznatků formulovala doporučení vedoucí ke zlepšení „situace“ ve vzdělávání žáků-cizinců?

Které výzkumné cíle by autorka formulovala v návaznosti na uskutečněný výzkum a jak by při tom postupovala?

Stručné slovní hodnocení (dle uvážení posuzovatele)¹

Bakalářská práce je zajímavou studií s uplatněním dotazníkového šetření a rozhovorů se snahou popsat současnou „situaci“ ve zkoumané oblasti. Přes uvedené připomínky je z textu práce patrné, že autorka se tématu pozorně věnovala a ve snaze představit „situaci“ na základě relevantní heuristiky a vlastního výzkumu, a to s cílem dospět k novým zjištěním.

¹ Např. náročnost tématu, specifika řešení, samostatnost nebo invence studenta, co jsou hlavní klady, nedostatky práce, případně jaký je přínos, nebo využitelnost práce, navrhovaná doporučení k možnému zužitkování práce; zejména však návrh řešení pro případ nedoporučujícího posudku: a) upřesnit, doplnit nebo rozvést stanovenou pasáž, b) opravit, přepracovat stanovenou pasáž, c) přepracovat celou práci na zadané téma, d) vypracovat novou práci na nové téma.

Význam práce shledávám zejména v tom, že autorka identifikuje několik problémů, které bude zapotřebí v této oblasti řešit, popř. lépe řešit. Mohou tak být praktickým vodítkem pro ty aktéry, kteří vstupují do edukačního prostředí a mají výrazný podíl na jeho tvorbě, včetně realizace inkluze žáků-cizinců (nebo OMJ). Ale také mohou přispět k dalšímu zkoumání této problematiky v jiné sociologické optice.

Výsledné hodnocení práce

Práci doporučuji k obhajobě.

Navržené hodnocení

C

3. 6. 2018, Čeperka

.....
datum a místo

PhDr. Miroslav Joukl, Ph.D.

.....
podpis autora posudku